

حافظ
ای که انگشت نمایی به گرم در همه شهر
وَه که در کار غر بیان، عجبت اَهَمّالی ست

صفحه از: علی رضا بهرامی

صفحه آخر

■ همشهری آنلاین: www.hamshahronline.ir
■ سایت روزنامه: newspaper.hamshahronline.ir

■ صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
■ مدیر مسئول: محسن مهدیان
■ سردبیر: دانیال معمار
■ دبیر تحریریه: شهرام فرهنگی
■ مدیر امور فرهنگی: معاونان سردبیر:
■ مدیر: علی عمادی، شاهین امین
■ مدیر فنی: حامد یزدانی
■ مدیر هنری: مهدی سلامی
■ دبیر عکس: امیر پناهیور

■ سیاسی و دیپلماتیک:
■ مدیر: حسین راجلو
■ شهرنگار:
■ مدیر: پروانه بهرام پزلد
■ دبیر: مریم باقریور
■ اقتصاد:
■ مدیر: حسین لطفی
■ دبیر: مریم موسوی پور
■ تماشگر:
■ مدیر: امیر محمد یعقوب پور
■ دبیر: لیلی خرسند
■ گزارش:
■ مدیر: فهیمه طباطبایی

■ سرزمین من:
■ مدیر: سید زهرا عباسی
■ دبیر: زهرا رفیعی
■ تدرستی:
■ مدیر: جواد نصرتی
■ دبیر: مریم سرخوش
■ سرخ:
■ مدیر: جواد عزیزی
■ دبیر: محمد جعفری
■ دانستنیها:
■ مدیر: ساسان شادمان
■ دبیر: زهرا حاجی

■ سردبیر آنلاین:
■ سید مرتضی صادقی
■ معاونان آنلاین:
■ کامران یارچی، حامد قوفانی
■ مدیر محتوای تلویزیون:
■ اسماعیل سلطنتی پور
■ مدیر چند رسانه ای:
■ زهرا سادات بهشتی
■ مدیر پخش زنده:
■ امیر حسین محمد دوست
■ مدیر تولید تلویزیون:
■ الهه سادات بهشتی
■ مدیر فضای مجازی:
■ محمد حسین امیری

دور دنیا

رمز گشایی از پدیده انفجارهای مرموز دریاچه سینکا

برای قرن ها صدای انفجارهای مهیب و مرموزی که از دریاچه سینکا در ایالت نیویورک به گوش می رسید، دانشمندان و مردم محلی را سردرگم کرده بود. این پدیده که با نام «توپ های سینکا» یا «طبل های سینکا» شناخته می شود، از قرن هفدهم میلادی در منابع مکتوب ثبت شده، اما ا ریشه های آن به افسانه ها و باورهای بومیان آمریکا بازمی گردد.

قوم سینکا، یکی از قبایل بومی آمریکا که در اطراف این دریاچه زندگی می کردند، این صداها را خشم خدایان نسبت به جنگجویانی می دانستند که به قلمرو مقدس شکار تجاوز کرده بودند. مهاجران اولیه نیز این صداها را به طبل هایی نسبت می دادند که ارواح سربازان کشته شده در جنگ استقلال آمریکا می نواختند. بااین حال تا قرن بیستم میلادی هیچ توضیح علمی قانع کننده ای برای این پدیده ارائه نشد.

در سال ۱۹۳۴ زمین شناس آلمانی، هرمان فرچایلد نظریه ای تحت عنوان «انفجار گازهای زیرزمینی» مطرح کرد. او معتقد بود که گاز متان محبوس زیر بستر دریاچه گاه به گاه از طریق شکاف هایی به سطح می رسد و هنگام عبور از آب، صدای انفجاری ایجاد می کند. با وجود دقت بالای این فرضیه، در آن زمان امکان اثبات آن وجود نداشت.

در دهه های بعد تلاش های علمی برای کشف منشأ این صداها ادامه یافت. برخی دانشمندان از سونار برای نقشه برداری از کف دریاچه استفاده کردند و برخی دیگر به ابزارهای تشخیص گاز متوسل شدند؛ اما ماهیت ناگهانی و غیرقابل پیش بینی این پدیده مانع دستیابی به نتیجه قطعی شد.

نقطه عطف این پژوهش ها عملیات میدانی گسترده ای بود که بین سال های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۴ در دریاچه سینکا انجام شد. هدف اولیه این پروژه مستندسازی لاشه کشتی های بخار قرن نوزدهم در کف دریاچه بود؛ اما با بهره گیری از تجهیزات پیشرفته بیش از ۴۰ افرو رفتگی بزرگ (pockmarks) در بستر دریاچه شناسایی شد که قطر آنها از چنده تا چندصد متر متغیر بود. دانشمندان به ارتباط این ساختارهای غیرعادی با پدیده «توپ های سینکا» مشکوک شدند.

در نهایت تیمی مشترک از دانشگاه ایالتی نیویورک در رشته علوم زیست محیطی و جنگلداری و دانشگاه کرنل، با نمونه برداری از آب و رسوبات کف دریاچه حضور گاز متان را تأیید کردند. تحلیل داده ها نشان داد که نظریه فرچایلد پس از ۹۰ سال درست بوده است: صدای مهیب دریاچه سینکا حاصل انفجارهای گاز متان زیر بستر دریاچه است.

این کشف نه تنها یکی از اسرار دیرینه طبیعت را حل کرد، بلکه اهمیت پژوهش های زمین شناسی در درک پدیده های زیست محیطی را نیز برجسته کرد.

دیروزنامه

نام شهیدان بر بیشانی خیابان ها

اسامی رنگارنگ خیابان ها تنها یک نام نیستند؛ بسیاری از آنها خاطره برزگانی را بر پیشانی خود حک کرده اند که نباید به این سادگی ها از کنار نامشان گذشت؛ شهیدانی که با جانفشانی برای وطنشان، عاشقانه خود را فدای سرزمینشان کردند. با توجه به گزارش های که در روزنامه همشهری ۳۰ سال پیش در چنین روزی منتشر شد، یکی از خیابان های تهران به نام شهید دکتر فتحی شقاقی نامگذاری شد؛ خیابانی واقع در حفاصل خیابان ولیعصر تا بزرگراه شهید گمنام که ادامه بخش غربی خیابان شهید مطهری محسوب می شود و در آن سال به تازگی تعریض شده بود. دکتر فتحی شقاقی، دبیر کل جنبش چهار اسلامی فلسطین، حماس، بود که در تاریخ ۴ آبان ۱۳۷۴ شمسی یعنی ۱۲۶ اکتبر ۱۹۹۵ میلادی در شهر والتا، پایتخت کشور مالت، توسط عوامل موساد ترور شد و به شهادت رسید.

کمدی حیوانی!

مسابقه عکس طنز حیات وحش ۲۰۲۵ برای ارتقای آگاهی مردم نسبت به حیات وحش برگزاریدگان خود را اعلام کرد

عکس: آرکو بادرمان

دعای منقاری

گیلموت ها مرغانی دریا بی شبیه پنگوتی اند که البته می توانند پرواز کنند. حالا بر سر قلمرو به جان هم افتاده اند؛ درست شبیه آدم هایی که آن قدر از دست همسایه شان حرص خورده اند که می خواهند سرش را گاز بگیرند.

عکس: وارن پرایس

شاهزاده تاکستان

با شاهزاده قورباغه ها آشنا شوید؛ کسی که لای خوشه های انگور باغی لم داده و منتظر است تا صبحانه اش را پرایش فراهم کنند؛ صبحانه ای شاهانه همراه با پشه ها و مگس های که به طمع شیرینی انگور، شکار شاهزاده قورباغه می شوند.

عکس: بنات امیر

بال خیس

اینجا پارک ملی سرنگتی در تانزانیا است؛ جایی که گردشگران برای دیدن سلطان جنگل و ملکه با رعایت مسائل امنیتی شتافته اند. اما چنان سلطان حالا پس از بارانی شدید، مشغول تکاندن بال خود است، غافل از اینکه ملکه را خیس می کند.

عکس: ماسیمو فلیچی

غول هوایی

عقاب دریایی استرلی یکی از سنگین ترین عقاب های جهان است. این غول آسمانی در زمستان ها در جزیره هو کایدی را بین قابل مشاهده است و حالا پس از شکاری مختصر، همسرش را به معنای واقعی با دست پس می زند و با پیش می کشد.

عکس: مایکل لین

پرواز سنجابی

سنجاب های قرمز عمدتاً در مناطق سردسیر جنگلی شمال اروپا و روسیه پراکنده اند و آن قدر خوب می پرند که انگار توانایی پرواز هم دارند. در اینجا عکاس بعد از صدها عکس مات، بالاخره توانست سنجاب را در فاصله کانونی مناسب میان زمین و آسمان قرار دهد. آن هم درست وقتی سنجاب قرار بود عکاس را بغل کند.

عکس: استفان کرویسبرگس

بزن قدش!

اینجا رواندا است، کشوری کوچک و کوهستانی در شرق و مرکز آفریقا که به «سرزمین هزار تپه» مشهور است. عکاس در اینجا در کوه های مه آلود ویرونگا به خانواده گوریل ها برخورد کرد. بزرگ ترها آرام در حال تغذیه بودند و بچه ها با شور و شوق بازی می کردند. یک نر جوان به ویژه مشتاق بود حرکات آکروبا تیکش را به نمایش بگذارد

عکس: مارک مت کوهن

زاغ نوک زرد حول

عکاس در مخفیگاه خود در منطقه حفاظت شده زیمانگا در آفریقای جنوبی در حال عکاسی از کرکس های سفید بود که یکپو می کرده ماهی از حیرت دهانش باز مانده است؛ اما کمی بعد متوجه شده به خاطر اسیدی شدن آب اقیانوس ها لایه ضخیمی از جلبک در دهان ماهی رشد کرده و حالا باید به دندانپزشکی مراجعه کند.

عکس: پینگ چیان گائو

اردک دخیانی

سرما حتی فصل بهار را هم در برخی مناطق آلمان زمستانی می کند، آن قدر که گاهی نفس ها در آن پروند قابل مشاهده می شود. اینجا صبح یکی از همان روزهای سرد بهاری است که عکاس تلاش کرده با فشارهای پی درپی دکمه شاتر، بخار دهان اردک روی حصار را شکار و چنین منظره پدید می آید.

عکس: لارس بایگانگ

سوزه روز

پاییز گردی با طعم انار

فاطمه عباسی | روزنامه نگار | پاییز همیشه آن روی دیگر تهران را نمایان می کند؛ همان وقتی که خنکای هوا، تورا به کوچی می کشاند تا گشتی در این تهران دود گرفته بزنی. بین همه میوه ها و شلوه ای این شهر، جاهایی هست که جان می دهد برای گردش پاییزی یک روزه؛ از خیابان ها و بوستان های پوشیده شده با برگ های سرخ و زرد بگیر تا طبیعت اطراف تهران که می تواند رخوت روزهای غبار گرفته را از بین ببرد.

یکی از جاهایی که این روزها می توانید در شهر تهران به آن سرزنید، مصلای تهران است که بهانه پاییزی را همچون یاقوت در دلش نهان کرده است. نمايشگاه و جشنواره انار یکی از جشن هایی است که معمولاً هر سال در فصل پاییز در این مکان برگزار می شود و امسال این جشنواره از ۱۷ آبان آغاز شده و تا ۲۳ آبان هم ادامه دارد؛ با انارهایی از پاره و ساوه گرفته تا لرستان و کرمانشاه که روی سکو ها با نظم و ترتیب نشسته اند و مخاطب تعریف و تمجیدهایی هستند که از هر طرف روانه می شود.

ترش، شیرین، آبدار، سنگین، کوچک، پوست صاف، شفاف، نازک و بدون ترک... همه خصوصیات آنند که دربرابر کیفیت انار ابران می گویند و در این نمايشگاه می توانید ببینید. انار ساوه شیرین است، پوستی نازک و ماندگاری زیادی دارد. انار نیزار قم دانه درشت و دپررس است و طعمی ملس دارد. انار فردوس خراسان نسبت به سایر انواع انار، قند مفید بیشتری دارد و برای درمان مسمومیت کبد مفید است. انار شیرین یزد با دانه های سفید و صورتی اش از انار فردوس هم شیرین تر است. انار خفر شیراز دانه سفید و شیرین است و در ایران به خاطر سرخ نبودن اش از انار قیمت است، اما در کشورهای اروپایی طرفداران زیادی دارد و با قیمت بیشتری به فروش می رسد. انار فیروزکوه دانه درشت و آبدار است، طعمی ملس و پوستی ضخیم دارد و بهترین انتخاب برای آب لمبو کردن است. فروشنده ها هم حسابی بازار را گرم می کنند و مردم با احترام انار ها را داخل کیسه های می گذارند تا ضرر به نخورند. این جشنواره نه فقط فرصتی برای یک خرید پاییزی که ویتزینی زنده از جغرافیای کشاورزی ایران است؛ نقشه ای که می توان طعم هر گوشه اش را از ساوه تا یزد، در دل پایتخت چشید و با خود به خانه برد.

